

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**LEGVM PON||TIFICIARVM GRE-||gorij noni, seu
Decretalium pentateu-||chus**

Mesnart, Martin

Parisiis, 1555

vi. De Iudæis, Sarracenis, & eorum seruis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63486)

fuetudo statutumve ne obesto.

Sed nec consuetudinis obtentu pro licentia ^{1. De iud.} docendi quisquam precium exigit, nec ab eis ^{pro licen-} quos docet aliquid quærito, néve docere quen- ^{tia.} quam qui idoneus fiet petita licentia interdi- ^{3. Quæto.} cito qui faxit beneficiis priuator.

Sed & solum pro licentia docendi resti- ^{2. In prin-} tui, promissumve remitti episcopus adpellatio- ne cessante facito

*De Iudæis, Sarracenis, & eorum ser-
uis. Tit. 6.*

Iudæi vtriusque sexus, Sarraceni in chri- ^{15. In nō-} stianismo habitu ab aliis distinguntor, in die ^{nullis.} parasceues in publicum ne prodeunto, in con- tumeliam creatoris ne profiliuntor, presump- tores per principes seculareis compefcuntor.

Iudæi itaque in parasceue ostia, fenestrasve a- ^{4. Quid} pertas ne habentor. ^{super his.}

Qui tamen sicut nouas erigere synagogas nō ^{3. Iudæi} sinuntor, ita veteres habere permittuntor.

Sed & si antiquæ corruerint, vel ruinam mi- ^{7. Consi-} nabuntor: eas liberè reedificanto, at ne exal- ^{luit.} tanto, amplianto, preciosioresve quàm antea faciuntor.

Iidem ad baptismum ne coguntor, néve sine ^{9. Sicut} iudicio occiduntor, volnerantor, aut rebus suis spoliantor. Bonæ quas habeat consuetudines ne immutantor. Maxumè autem in festiuitati- bus suis ne turbantor. Angariæ aut parangariæ, nisi quas hætenus præstiterunt, ne ab eis exi-

Z

De Iudæis, Sarrace. & eorū ser.

guntor. eorum sepulchra ne violator. Qui quid horum faxit, ni satisfaxit, dignitatis & officii sui periculum patitor, aut excommunicator.

5. *Iudai.* Multò ergo fortiùs si qui ad fidem conuersi erunt possessionibus suis ne excluduntor. Si factum erit: principes locorumve potestates sub pœna anathematis eas ollis reddi faciuntor.

5. *In prin.* Item Iudæi, Sarracenive nullam ob causam christiana mancipia habentor. qui cum eis habitare præsumpsint excommunicantor.

1. *Præsen- ti.* Nullum itaque christianum mancipium Iudæo seruito. datis pro bono mancupio duodenis solidis ipsum quilibet christianorum ad ingenuitatem, aut seruitium, si volt, redimito. Si christianus fieri desiderabit, & non permitte- tur: idem esto.

19. *Nulli.* Immo hodie si intra trimestre venalem ipsum non exposuerit, vel ad seruiendū sibi emerit: nec ille ipsum vendere, nec alius comparare audeto. Etenim nullo dato precio ad libertatem perducitor.

2. *Multo- rum.* Tametsi verò nulli Iudæo christianum mancupium retinere liceat, adscribiticium tamen liceto. Is consuetum canonem reddito, cæteraq; sua munia obito. vltra quæ nihil olli oneris indicitor. Qui secus faxit, vel eum ad alium locum transtulerit, is sibi ius suum tollito, sibi que imputato.

8. *Ad hæc.* Cæterum christianis omnibus, ne se pro mercede aliqua Iudæorum seruitio dedant, sub ecclesiastica pœna interdicator. Obstetrices, nutricisve christianæ infantes eorum apud eos

ne nutriunto.

Iudæi ergo nutrices vel seruientes à christia-^{13. Etsi.}
nis ne habento. Si non dimissint: christianis om-
nibus, ne cum eis commercium aliquod exer-
ceant, sub pœna excom. inhibetor.

Sed & Iudæus, Paganusve publicis officiis^{16. Cū sit.}
ne præficitor, qui præfecerit per cōcilium pro-
uinciale punitor compescitor. præfecto, donec
officiū deposuerit, & inde quæsitā in vsus chri-
stianorum pauperum pro arbitrio episcopi con-
uerterit, christianorum communitio denegator.

At si fors rex aliquis reditus suos Iudæis vel^{18. Ex spe}
Paganis vendiderit: christianum clericis eccle-^{ciali.}
siisve non suspectum deputato. Per eum Iudæi,
Sarracenisve sine christianorum iniuria regalia
iura consequuntor.

Quod si Iudæus clericum percusserit: pecu-^{14. Postu-}
niaria pœna, aliave temporali per ecclesiasticum^{lasti.}
iudicem punitor, læsōque satisfactionem exhi-
bere damnas esto. alioquin dominus eius, vt hoc
fieri curet, monetur inducitor. qui si negleget:
christianis omnibus per censuram eccle. Iudæi
commercio interdicator.

In Sarracenis autē nominatim hæc obseruātor.

Qui Sarracenis merces prohibitas deferent,^{6. Ita quo}
in eorumve nauibus aliquod munus gerent^{rundam.}
ab ecclesia extorres sunt, rebus suis priuan-
tor, serui capientium efficiuntor. In eos so-
lennis excommunicatio per maritimas vrbes
profertor.

Et generaliter qui cum Sarracenis commer-^{12. Quod}
cium habesint, vel per se, aliōsve aliqua eis sub-^{olom.}

De Hæreticis.

fidia consilia constantibus bellis impenderint, excommunicati sunt.

17. *Ad liberandã* Sed & talibus, ni totum id quod ex huiusmodi commercio percepserint, & tantundem ex suo in terræ sanctæ subsidium trãsmiserint, gremiũ ecclesiæ ne aperitor. Si soluendo non erunt: exemplari pœna castigantur.

11. *Significauit.* Qui autem ad redimendos captiuos Alexandriam ire uolent, ita demum si prius episcopo suo iurarint, nil se Sarraçenis omnino subsidii præter redemptionis precium delaturos, hoc eis licet. Qui autem publicatis induciis prohibitas merces eis deferent, ut & qui non quidem per seipsum sed per nuncios deferent, excommunicationem ne euitant. In iis, qui se amplius ad Sarraçenos, nisi pace inter eos & nos inita, cum mercibus non ituros iurassint, factis autem induciis iuerint, idem esto.

10. *Quã sit.* Quod si qui ad euangelisandum paganis exibunt: eis iis cibis qui adponentur, cum modestia & gratiarum actione, seruata temporũ qualitate, uti licet. Quisquis autem religiosus clericusue idoneus eo exire uolet, id ei requisita & habita prælati sui licentia autoritate apo. fas esto.

De hæreticis. Tit. 7.

1. *Dubius in prin.* **N**unc de infidelibus hæreticis tractator. Dubius in fide infidelis esto.

2. *Qui alios.* Sed & qui errantem, cum potest, ab errore non reuocat errare conuincitor.